

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 1 (153) styczeń 2024

Tłusty Czwartek

- tradycja, smakołyki i kultura

str. 8-9

Dom Assistance

- w pakiecie Super Rolnik

str. 5

Plonowanie kukurydzy

- uprawianej na kiszonkę w doświadczeniach PDO

str. 10-11

Spis treści

Aktualności

Konkurs dla Grup Operacyjnych

.....str. 3

Poradnik ekologiczny

.....str. 3

MRiRW - nowe przepisy

.....str. 4

Ubezpieczajmy się u siebie

Dom Assistance TUW „TUW”

.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania IRWŁ

.....str. 6-7

Prawo na korzyść rolników

.....str. 12

Temat numeru

Tłusty Czwartek

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Plonowanie kukurydzy

.....str. 10-11

Szkody łowieckie

.....str. 13

Specjalista doradza

Bezpieczeństwo w rolnictwie

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Zimowa dieta

.....str. 15

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce:

Adobe Stock

Tłusty czwartek - tradycja, smakołyki i kultura str. 8-9

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl
Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca:

SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Beskidzka nr 124,
91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuski 13 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Andrzej Górczyński Robert Pawlikowski	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	Urząd Gminy w Łasku ul. Warszawska 14 98-100 Łask, pokój 48	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczycza	Dariusz Kowalczyk Zbigniew Wojtera	ul. Kaliska 9a 99-100 Łęczycza	510 474 825 bpłeczycza@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Janusz Staniszewski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Piotr Rozumek	ul. 1 Maja 73 98-330 Pajęczno	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Tomasz Wachulec	Starostwo Powiatowe ul. Dąbrowskiego 7, pok. 105 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Agnieszka Zaremba Mariusz Zasępa	ul. Kościuski 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuski 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Łukasz Przybyła	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Paweł Rochala Piotr Bielicki	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 11	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Paweł Jaśko	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycza 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-455 Łódź ul. Żurawia 7/9	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Sieradzu	98-200 Sieradz ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łęczycy	99-100 Łęczycza ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 łeczycza@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Radomsku	97-500 Radomsko ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Europejski konkurs dla Grup Operacyjnych - etap I do 8 lutego

Europejska Sieć WPR ogłosiła konkurs dla Grup Operacyjnych pn. „**Innovation Awards for Operational Groups 2024**”, którego celem jest wyróżnienie i nagrodzenie grup operacyjnych (GO) na rzecz innowacji z Europy, które opracowały innowacyjne praktyki, rozwiązania, produkty i technologie, przyczyniając się w ten sposób do zrównoważonego i produktywnego rozwoju rolnictwa i leśnictwa. Konkurs jest również uhonorowaniem grup operacyjnych kierowanych przez praktyków, którzy zajęli się potrzebami rolników i leśników oraz opracowali rozwiązania, które mogą być stosowane, powielane i wdrażane przez innych.

Konkurs skierowany jest do:

- GO, które zakończyły swoją działalność, co oznacza, że projekt został zakończony i ma konkretne wyniki, które mogą być nową lub ulepszoną praktyką, rozwiązaniem, produktem lub procesem, które mogą być stosowane przez użytkowników końcowych, powielane, wdrażane w innych środowiskach, lub
- GO, które są na końcowym etapie wdrażania (projekt zakończy się najpóźniej 4 miesiące po ter-

minie zamknięcia przekazywania zgłoszeń (tj. 8 lutego 2024 r.) i ma już konkretne wyniki / innowacyjne rozwiązania do zaprezentowania.

W ramach konkursu ogłoszonych zostało sześć kategorii tematycznych, a w każdej z nich pięć GO zostanie wybranych jako nominowane. Spośród tych nominowanych jeden zwycięzca w każdej kategorii otrzyma nagrodę. Siódma nagroda zostanie przyznana według głosowania publiczności. Nagrody są okazją dla grup operacyjnych do promocji swoich projektów w całej Unii Europejskiej. Zwycięzcy i nominowani będą mogli zaprezentować swoje projekty podczas międzynarodowej konferencji Europejskiej Sieci WPR pn. „Grupy operacyjne EIP-AGRI: Innowacje w praktyce”, która odbędzie się Estoril w Portugalii 6 maja - 8 maja 2024 r.

Więcej informacji: www.ksowplus.pl/transfer-wiedzy-i-innowacje/aktualnosc/nagrody-za-innowacyjnosc-konkurs-dla-grup-operacyjnych

Źródło: KSOW plus

Od tradycyjnego do ekologicznego - poradnik konwersji

Przejście na rolnictwo ekologiczne, znane jako konwersja, to proces pełen wyzwań, choć obiecujący korzyści zarówno dla środowiska, jak i rolników. W najnowszym poradniku Koalicji Żywa Ziemia – <https://www.ksowplus.pl/rolnictwo-i-produkcja-rolna/aktualnosc/od-tradycyjnego-do-ekologicznego-poradnik-konwersji> grono ekspertek przedstawia kluczowe kroki konwersji - zaczynając od przedstawienia gospodarowania na metody ekologiczne, a kończąc na uzyskaniu certyfikatu ekologicznego. Poradnik szczegółowo omawia każdy aspekt procesu, w tym uprawy, chów zwierząt i aspekty prawne, dostarczając praktycznych wskazówek dla rolników rozważających podjęcie kroku w kierunku zrównoważonej produkcji.

Autorki, bazując na rzeczywistych doświadczeniach i studiach przypadków, przekazują realistycz-

ny obraz wyzwań i korzyści związanych z konwersją. Unikają przy tym propagowania jednostronnych opinii, skupiając się raczej na przedstawieniu faktów i różnych perspektyw. Dzięki temu, lektura może być przydatna nie tylko dla przekonanych zwolenników rolnictwa ekologicznego, ale również dla sceptyków i osób dopiero rozważających konwersję.

Publikacja jest wartościowym źródłem wiedzy, które z powodzeniem może służyć jako kompendium dla każdego, kto interesuje się rolnictwem ekologicznym. Oferuje holistyczne spojrzenie na proces konwersji, prezentując zarówno wyzwania, jak i potencjalne korzyści płynące z takiej zmiany. Jest obowiązkową lekturą każdego, kto chce zrozumieć i zastosować praktyki rolnictwa ekologicznego w swoim gospodarstwie.

Źródło: KSOW plus

Szanowni Państwo!

Zapraszam do lektury styczniowego miesięcznika „W nowej roli”. Tematyka w tym wydaniu jest przede wszystkim kulinarna. Mam nadzieję, że będziecie mogli Państwo połączyć zdrową, zimową dietę z... pączkami z Tłustego Czwartku. Życzę wszystkim smacznego!

W tym numerze publikujemy również drugą część artykułu o szkodach łowieckich oraz informacje o ubezpieczeniach Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” dotyczących ochrony domu i gospodarstwa. Polecam Państwu także artykuł o plonowaniu kukurydzy uprawianej na kiszonkę w doświadczeniach PDO, w 2023 roku.

20 grudnia 2023 roku powołano Panią Dorotę Ryl na urząd Wojewody Łódzkiego. W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego składam serdeczne gratulacje i życzę pomyślności w pełnieniu tej niezwykle zaszczytnej i odpowiedzialnej funkcji. Wyrażam nadzieję, że współpraca z samorządem rolniczym – Izba Rolniczą Województwa Łódzkiego będzie efektywnie się rozwijać. Zapewniamy Panią Wojewodę, że chcemy czynnie uczestniczyć w pracy na rzecz rolnictwa w województwie łódzkim.

Szanowni Państwo, gratuluję również nowym wiceministrom rolnictwa, Panu Michałowi Kołodziejczakowi i Panu Adamowi Nowakowi - przedstawicielom naszego województwa w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mam nadzieję, że Panów doświadczenie i zaangażowanie przyczyni się do rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Polsce.

Dromis Torc Węglewski

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Nowe przepisy dotyczące rolnictwa

Wraz z nadejściem roku 2024 r. weszły lub wkrótce wejdą w życie nowe przepisy dotyczące rolnictwa.

Płatności bezpośrednie

1 stycznia 2024 r. zaczęły obowiązywać następujące przepisy dotyczące płatności bezpośrednich:

- § 5 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 478).

Przepis ten wdraża normę GAEC 7 wprowadzającą obowiązek zmianowania i dywersyfikacji upraw. Z uwagi na to, że Rzeczpospolita Polska skorzystała z możliwości przewidzianych w rozporządzeniu 2022/1317, norma GAEC 7 nie była stosowana w 2023 r.

- § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków oraz trybu udostępniania danych przechowywanych w rejestrach i ewidencjach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów (Dz. U. poz. 479).

Przepis ten przewiduje udostępnienie z urzędu przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa danych z rejestru producentów konopi włóknistych oraz podmiotów prowadzących działalność w zakresie skupu konopi włóknistych, na potrzeby przyznawania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) płatności do gruntów rolnych, na których prowadzona jest uprawa konopi.

Rozwiązanie to przyczyni się do zmniejszenia obciążeń dla rolników poprzez odstąpienie od wymogu dołączenia do wniosku/złożenia odrębnego zaświadczenia o dokonaniu wpisu do ww. rejestru.

Budżet

1 stycznia 2024 r. zaczęły obowiązywać następujące przepisy dotyczące dysponowania środkami finansowymi dla rolnictwa z budżetu państwa:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2024 r. (Dz. U. 2023 poz. 2602).

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477). Rozporządzenie określa maksymalne kwoty ubezpieczenia dla poszczególnych upraw i zwierząt gospodarskich na 2024 r., w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych w 2024 r.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2023 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2024 r. (Dz. U. 2023 poz. 2562).

Rozporządzenie określa wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wymienionych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwie-

rząt gospodarskich (Dz. U. 2019 poz. 477) na rok 2024. W rozporządzeniu określono wysokość dopłat do składek ubezpieczenia na 2024 r. w wysokości 65 proc. składki, zarówno w przypadku upraw rolnych, jak i zwierząt gospodarskich.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2024 r. (Dz. U. 2023 poz. 2674).

Rozporządzenie określa stawkę zwrotu podatku akcyzowego na litr oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2024 r., zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

W rozporządzeniu Rada Ministrów ustaliła na 2024 r. stawkę zwrotu części podatku akcyzowego na 1 litr oleju napędowego w wysokości 1,46 zł.

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 grudnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. 2023 poz. 2640), (weszło w życie 12 grudnia 2023 r.).

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 785) związana jest z przeprowadzonym przez ARiMR audytem. Po jego wykonaniu zalecono zmiany rozporządzenia w zakresie wymaganych dokumentów składanych przez producentów rolnych do ARiMR o pomoc w formie refundacji do 70 proc. składek ubezpieczenia od ryzyka szkód spowodowanych wystąpieniem ogniska Salmonellozy.

Wspólna Polityka Rolna

1 stycznia 2024 r. zaczęły obowiązywać pojedyncze przepisy zawarte w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. 2023 poz. 412), która weszła w życie 15 marca 2023 r.

1 stycznia 2024 r. wchodzi w życie: art. 122 pkt 6 lit. b, art. 127 pkt 2, art. 129 pkt 1 i 5, art. 130 pkt 1 oraz art. 142.

Termin wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. dotyczy możliwości składania określonych wniosków za pomocą systemu teleinformatycznego ARiMR.

Weterynaria

1 stycznia 2024 r. zaczęły obowiązywać następujące przepisy:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu informacji zawartych w komputerowej bazie danych (Dz. U. poz. 2652).

Rozporządzeniem wprowadza się m. in. możliwość wyodrębnienia w komputerowej bazie danych ARiMR modelu produkcji świń przeznaczonych wyłącznie w celu produkcji mięsa na użytek własny. Informacja o takich siedzibach stad jest istotna z punktu widzenia kontroli wymagań w zakresie bioasekuracji prowadzonych przez jednostki Inspekcji Weterynaryjnej.

Rozporządzenie umożliwia ponadto gromadzenie w komputerowej bazie danych informacji dotyczących

przekazania zwłok ptaków z zakładu drobiu na inne cele do podmiotu innego niż zakład przetwórczy lub spalarnia. Umożliwi to zarejestrowanie zabitego/padłego drobiu, który może być unieszkodliwiany w zakładach przetwórczych lub spalarniach albo przekazywany do zakładów wytwarzających karmę dla zwierząt futerkowych, do bezpośredniego skarmiania zwierząt futerkowych na fermach mięsożernych zwierząt futerkowych, do zakładów „technicznych”, do magazynów tymczasowego przechowywania czy nawet do produkcji karm dla bezdomnych zwierząt domowych.

- § 1 pkt 4 lit. b i d, pkt 6 lit. a – drugie i lit. c – pierwsze podwójne – drugie oraz pkt 9 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. 2022 poz. 1896).

Zmiany te dotyczą metod badania w kierunku włośni, które mają zastosowanie od 1 stycznia 2024 r. do badania mięsa świń i nutrii poddanych ubojowi w gospodarstwie oraz mięsa dzików odstrzelonych w celu produkcji mięsa na użytek własny.

Od 1 stycznia 2024 r. nie będzie można już stosować metody trichinoskopowej do badania mięsa świń i nutrii poddanych ubojowi w gospodarstwie oraz mięsa dzików odstrzelonych w celu produkcji mięsa na użytek własny.

Do badania mięsa w kierunku włośni tych gatunków zwierząt będą miały zastosowanie metody określone w załączniku I i III do ww. rozporządzenia 2015/1375 z dnia 10 sierpnia 2015 r. ustanawiającym szczególnie przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie (Dz. Urz. UE L 212 z 11.08.2015, str. 7, z późn. zm.)

Należy zauważyć, że metoda badania trichinoskopowego wykorzystywana do badania mięsa przeznaczonego na użytek własny nie wykrywa nieotorbionego gatunku *Trichinella pseudospiralis* występującego u zwierząt wolnożyjących, a ponadto czułość tej metody nie jest wystarczająca przy ograniczonej inwazji *Trichinella* i dlatego jej użycie może dawać wyniki fałszywie ujemne.

Ponadto zgodnie z ww. rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/1375 metoda badania trichinoskopowego nie jest metodą referencyjną wykorzystywaną do badania mięsa.

27 stycznia 2024 r. wejdzie w życie:

- § 3 ust. 8, § 7 ust. 2 oraz załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 175 oraz z 2023 r. poz. 163).

Wprowadzane zmiany dotyczą:

- minimalnych warunków, jakie powinny spełniać pomieszczenia określone pomieszczenia schroniska, w których są utrzymywane psy i koty;

- obowiązku zatrudnienia osoby lub zawarcia umowy o świadczenie usług z osobą, która będzie odpowiadała za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt, posiadającą wykształcenie w zawodzie technik weterynarii lub wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami.

Źródło: MRiRW

Więcej informacji:

MRiRW <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/nowe-przepisy>

Dom Assistance w pakiecie Super Rolnik

W każdym gospodarstwie rolnym mogą przytrafić się zdarzenia takie jak: pożar, zalanie na skutek pękniętej rury, włamanie czy rozładowany akumulator w samochodzie. Dzięki odpowiedniej polisie ubezpieczeniowej mamy szansę szybko uporać się ze skutkami tych zdarzeń.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w celu zapewnienia kompleksowej obsługi ubezpieczeniowej swoim klientom rozszerzyło pakiet „Super Rolnik” o Dom Assistance, który jest pakietem usług świadczonych przy zaistnieniu określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia okoliczności.

Umowa ubezpieczenia Dom Assistance jest zawierana w przypadku jednoczesnego zawarcia umowy dobrowolnego ubezpieczenia budynku mieszkalnego lub ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych lub obowiązkowego ubezpieczenia budynku mieszkalnego wraz z innym ubezpieczeniem zawartym na podstawie OWU „Bezpieczna Zagroda”.

Oferta TUW „TUW” Dom Assistance dostępna jest w wariantach Standard i Premium, które różnią się zakresem usług i wysokością sumy ubezpieczenia.

Wariant Standard obejmuje wizytę lekarza i pielęgniarki po nieszczęśliwym wypadku bądź nagłym zachorowaniu, interwencję specjalisty w razie wystąpienia zdarzenia losowego, ryzyka utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia, naprawę sprzętu RTV/AGD i PC, awaryjne otwieranie drzwi, infolinię medyczną, weterynaryjną, domową i ogrodniczą oraz pomoc przy uruchomieniu samochodu w przypadku rozładowania akumulatora bądź zamarznięcia paliwa w miejscu zamieszkania lub miejscu ubezpieczenia. Natomiast w wariantcie Premium można skorzystać dodatkowo z usługi dostarczenia leków, sprzętu medycznego/rehabilitacyjnego, opieki nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi, transportu medycznego do/z placówki medycznej, opieki nad zwierzętami, transportu ocalałego mienia, transportu z/do hotelu, zakwaterowania w hotelu oraz usług concierge.

Ponadto w ramach pakietu „Super Rolnik” można dodatkowo ubezpieczyć m.in.:

- budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, w tym także budynki objęte ochroną ubezpieczeniową na warunkach określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych,

- budowlę, w tym m.in. silosy, podjazdy, płyty obornikowe, a także obiekty małej architektury,

- mienie: ziemiopłody, zwierzęta gospodarskie, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy gospodarstwa rolnego oraz ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe budynków,

- szyby i przedmioty szklane od stłuczenia,

- sprzęt rolniczy: kombajny zbożowe, maszyny rolnicze samojezdne, pozostały sprzęt rolniczy (zagregowany z maszyną rolniczą samojezdną) oraz ciągniki i przyrządy rolnicze - od wszystkich zdarzeń, w tym także i od ryzyka kradzieży (Agrocasco).

W pakiecie „Super Rolnik” można zawrzeć także umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC rolnika, które wraz z dobrowolnymi ubezpieczeniami OC w życiu prywatnym oraz następstw nieszczęśliwych wypadków oraz będzie stanowiło dopełnienie ochrony rolnika i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w pakiecie „Super Rolnik” rolnikowi przysługuje zniżka specjalna za kompleksowe ubezpieczenie posiadanego mienia. Ponadto, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia w pakiecie „Super Rolnik” ubezpieczono-

ny otrzyma kupon zniżkowy, uprawniający do zwolnienia z opłaty składki członkowskiej w przypadku zawarcia w TUW „TUW” umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, autocasco, upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dopłatami do składki z budżetu państwa.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” zaprasza do swoich jednostek terenowych i agentów na terenie całego kraju. Więcej informacji znajdą Państwo na stronie internetowej www.tuw.pl.

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Żurawia 7/9, 91-455 Łódź
telefon: (42) 640-68-53
e-mail: lodz@tuw.pl
www.tuw.pl

„Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą: 02-793 Warszawa, ul. Raabego 13”

Działania izby rolniczej - grudzień 2023

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Opoczyńskiego

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze. Również wydaje opinie na wniosek gmin w sprawie stawki ceny żyta do ustalenia podatku rolnego na 2024 rok. Cena skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2024 rok ogłoszona w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2023r. wynosi **89,63 zł za 1dt**.

Zarząd na bieżąco monitoruje sytuację w rolnictwie i podejmuje działania kierując wnioski w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji do Krajowej Rady Izb Rolniczych i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W dniu 13.12.2023r. Zarząd IRWŁ popierając wniosek organizacji rolniczych przesłał pismo do Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie spadku cen na rynku żywca wieprzowego z prośbą o interwencję.

W dniu 13.12.2023r. Zarząd IRWŁ mając na uwadze wnioski rolników przesłał pismo do Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie wyliczenia strat w plonach rolnych spowodowanych suszą z prośbą o podjęcie działań. Straty na podstawie protokołów lub kalkulacji wygenerowanych

w większości przypadków wynoszą poniżej 30%, co nie jest adekwatne do tego, co się działo na polach.

W dniu 18.12.2023r. Zarząd IRWŁ popierając wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu skierował pismo do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o podjęcie działań w celu zmiany przepisów ułatwiających przemieszczanie ziemiaków towarowych.

W dniu 20.12.2023r. Zarząd IRWŁ popierając wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej skierował pismo do Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o podjęcie działań w sprawie rolników, którzy nie mogli skorzystać z rekompensaty w odniesieniu do podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1.01.2022r. do 31.12.2022r.

W dniu 21.12.2023r. Zarząd IRWŁ popierając wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Tomaszowie Mazowieckim skierował pismo do Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o podjęcie działań w sprawie przedłużenia terminu realizacji programu dofinansowania do zakupu i montażu silosów zbożowych ze względu na brak możliwości wykonania tak dużej ilości zamówień przez producentów silosów zbożowych.

Zarząd IRWŁ wnosi o wydłużeniu terminu podpisania umów przez rolników do 31.10.2023r.

W dniu 1 grudnia oraz 8 grudnia 2023r. odbyły się posiedzenia Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego podczas których została podjęta Uchwała w sprawie przesunięcia między grupami wydatków w budżecie IRWŁ na rok 2023r. oraz została podjęta opinia w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na nieleśne. Członkowie Zarządu omówili bieżącą sytuację w rolnictwie.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektów aktów prawnych w sprawie:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych;
- ustawy w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych;

Posiedzenie Komisji Rewizyjnej

W dniu 8 grudnia 2023r. w siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego przy ul. Beskidzkiej 124 w Łodzi odbyło się kolejne posiedzenie Komisji Rewizyjnej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Członkowie Komisji zapoznali się ze Sprawozdaniem z dochodów i wydatków IRWŁ – stan na 31.10.2023 r. oraz z planowanymi wydatkami do końca roku 2023.

Posiedzenie Komisji ds. Budżetu, Regulaminów i Statutu

W dniu 8 grudnia 2023r. w siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego przy ul. Beskidzkiej 124 w Łodzi odbyło się posiedzenie Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Członkowie komisji zapoznali się ze Sprawozdaniem z dochodów i wydatków – stan na 31.10.2023 r. oraz z planowanymi wydatkami do końca roku 2023 oraz wydali opinię w sprawie przeniesień między grupami wydatków w budżecie IRWŁ na rok 2023.

Posiedzenia Rad Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

W omawianym okresie odbyło się 21 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 7.12.2023r. powiatu bełchatowskiego, w dniu 8.12.2023r. powiatu skierniewickiego,

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Piotrkowskiego

w dniu 11.12.2023r. powiatu wieruszowskiego, w dniu 12.12.2023r. powiatu brzezińskiego, w dniu 13.12.2023r. powiatu piotrkowskiego, w dniu 14.12.2023r. powiatu sieradzkiego, skierniewickiego i tomaszowskiego, w dniu 15.12.2023r. powiatu pabianickiego, w dniu 18.12.2023r. powiatu poddębickiego, w dniu 19.12.2023r. powiatu rawskiego, radomszczańskie i łęczyckiego w dniu 20.12.2023r. powiatu łaskiego i łowickiego, w dniu 28.12.2023r. powiatu opoczyńskiego, zduńskowolskiego, zgierskiego, wieluńskiego, w dniu 29.12.2023r. powiatu bełchatowskiego, kutnowskiego), podczas których członkowie Rad Powiatowych omówili trudną sytuację w rolnictwie, a przedstawiciele instytucji sektora rolnego omówili najważniejsze działania.

Targi, konferencje, spotkania

W dniu 5 grudnia 2023r. w siedzibie Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach odbył się finał wojewódzkiego konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych w szkołach województwa łódzkiego. W roku bie-

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Pajęczańskiego

Spotkanie członkiń Rad Powiatowych IRWŁ

sowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl oraz na FB IRWŁ www.facebook.com/IzbaRolniczaWojewodztwaLodzkiego/

Beata Rzewuska
p.o. Dyrektor Biura IRWŁ

żącym była to 15. edycja konkursu prowadzonego w obecnej formule.

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ufundowała nagrodę dla laureata 3 miejsca. Więcej informacji na stronie 14.

W dniu 5 grudnia 2023r. w siedzibie Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach odbyło się kolejne posiedzenie Komisji ds. BHP w rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi. Podczas spotkania została przedstawiona analiza wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników na terenie województwa łódzkiego w okresie od 01 stycznia do 30 listopada w 2023r. oraz działania prewencyjne w okresie od 01 stycznia do 30 listopada 2023r. W posiedzeniu z ramienia IRWŁ uczestniczyła pani Beata Gregorczyk - Rzewuska.

W dniu 13 grudnia 2023 roku odbyło się spotkanie kobiet - członkiń Rad Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Tematyką spotkania były problemy, które nurtują kobiety wiejskie z województwa łódzkiego. W spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Zarządu IRWŁ - pan Grzegorz Antoniewski.

Inna działalność IRWŁ

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zaintereso-

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

**TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI**

URSUS

Podmiot odpowiedzialny: WARYNEK

Tłusty czwartek - tradycja, smakołyki i kultura

Tłusty Czwartek to jedno z najbardziej wyczekiwanych świąt kulinarnych w Polsce, obchodzone zwykle w lutym, dokładnie siedem tygodni przed Wielkanocą. To dzień, w którym wszyscy z przyjemnością sięgają po pączki, chrust czy faworki, próbując zaspokoić swoje łaknienie słodkości przed okresem Wielkiego Postu.

Początki tradycji Tłustego Czwartku w Polsce sięgają średniowiecza i związane są z praktykami związanymi z okresem przed Wielkim Postem. Według katolickiego kalendarza liturgicznego, Tłusty Czwartek przypada 52 dni przed Wielkanocą, a więc zawsze między 2 lutego a 10 marca. To czas, kiedy tradycyjnie spożywa się kaloryczną potrawę, zwłaszcza te, które zawierają tłuszcz i cukry.

„Kto w tłusty czwartek nie zje pączków kopy, temu myszy zniszczą pole i będzie miał pustki w stodole!”

Głównym bohaterem Tłustego Czwartku są oczywiście pączki. To smażone ciastka, często nadziewane różnymi kremami, dżemami, orzechami lub lukrem. W dniu obchodów, cukiernie i piekarnie prezentują bogate warianty pączków, zachęcając klientów do spróbowania różnych smaków. W różnych regionach w Polsce pączki mogą nosić też różne nazwy: „pączek”, „faworek” czy „kielbaski”. Lokalne gwara i zwyczaje wpływają na nazewnictwo potraw, a wybór pączka staje się w Polsce niemal ceremonią i swoistą tradycją.

20 żółtek i 15 jaj!

Autorka, niezwykle popularnych poradników dla gospodyń i księżek kucharskich, prezentuje taki przepis na pączki z... 20 żółtek i 15 jaj! W wydanej w 1866 roku książce Lucyny Ćwierczakiewiczowej pt. „Jedynie praktyczne przepisy wszelkich zapasów spiżarnianych oraz pieczenia ciast” czytamy: „Pół kwarty mleka gorącego zaparzyć pół kwarty mąki i doskonale wyrobić, gdy przestygnie wlać 4 łuty drożdży, rozdrobnionych w kwaterce mleka zimnego. Gdy to wyrośnie wsypać pół funta cukru, 20 żółtek i 15 całych jaj, dla zapachu trochę gorzkich migdałów i sypanąć tyle mąki, aby ciasto było wolne. Następnie wyrabiać z godzinę, na wyrabianiu ciasta bowiem zależy dobroć pączków, gdy dostatecznie wyrobione dodać pół funta masła młodego rozpuszczonego trochę; gdy zacznie ciasto dobrze rosnąć, wyrzucić lekko na stolnicę mąką posypaną, rozciągnąć ręką, dobrze nakładać konfiturami, których powinno być wiele i to bez syropu nie inne jak wiśniowe, malinowe lub marmolada gęsta bardzo; zawijać jak pierogi, szklanką obrzynać, obsypać mąką i układać na sito w ciepłym miejscu; jak dobrze podrosną, wrzucić na gorący smalec wyrośniętą stroną, w czasie smażenia

wstrząsać rondlem. Próbować kawałkiem ciasta czy smalec gorący, gdyż takowy nigdy się nie zagotuje, choćby się spalił; jeżeli ciasto rzucone rumieni się, to już dobre, jeżeli zaś blade, to jeszcze smalec nie dość gorący. Po wyjęciu natychmiast cukrem obsypać.”

„Gdy w tłusty czwartek człek w jedzeniu pofolguje, łaskawy Pan Bóg grzech obżarstwa daruje.”

Oprócz pączków, na stołach pojawiają się również inne słodkie przysmaki, takie jak chrusty czy faworki. Chrusty to cienkie paski ciasta, podsmażane i posypywane cukrem pudrem, a faworki to delikatne, chrupiące warkoczki ciasta smażonego w głębokim tłuszczu. Te smakołyki zazwyczaj pojawiają się w różnych regionach Polski pod różnymi nazwami i w nieco odmiennych formach, co świadczy o różnorodności regionalnych tradycji kulinarnej.

„Od tłustego czwartku do Zmartwychwstania - ścisły post się kłania.”

Warto zaznaczyć, że Tłusty Czwartek to nie tylko kulinarna uczta, ale także element polskiej kultury i tradycji. O pączkach pisał już Mikołaj Rej w „Żywocie człowieka poczciwego”: „Mnieysi stanowie pieką kreple, więtsi torty”. Kreple to były twarde pączki. Książdz Jędrzej Kitowicz w „Opisie obyczajów za panowania Augusta III” pisał: „Sta-

roświeckim pączkiem trafiwszy w oko, mógłby go być podsić, dziś pączek jest tak pulchny, tak lekki, że ścisnąwszy go w rękę, znowu się rozciąga i pęcznieje jak gąbka do swojej objętości, a wiatr zdmuchnąłby go z półmiska”. W XVIII wieku do pączków zaczęto używać drożdży i wtedy ciasto stało się zdecydowanie bardziej puszyste.

„Tłusty czwartek pączkami fetuje, a od Popielca ścisły post szykuje.”

Obchody Tłustego Czwartku mają również swoje korzenie w obrzędach ludowych. W niektórych regionach organizowane są festyny, jarmarki czy konkursy na najsmaczniejsze pączki. W Małopolsce, w Krakowie Tłusty Czwartek jest nazywany combrowym czwartkiem. A wszystko to dzięki legendzie. Podobno w średniowieczu lub XVII wieku w Krakowie rządził burmistrz Combra, człowiek zły i surowy dla przekupek, które sprzedawały na krakowskim rynku. Zły burmistrz umarł w Tłusty Czwartek i dlatego w każdą rocznicę śmierci krakowskie kobiety urządzały huczną zabawę i tańce. Do dziś to czas, kiedy wszyscy, bez względu na wiek czy wyznawaną religię, chętnie biorą udział w tej radosnej tradycji, dzieląc się smakołykami z bliskimi, przyjaciółmi i rodziną. Spotkania przy stole zapełnionym słodkościami stają się okazją do wspólnego świętowania i delektowania się smakami.

„Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła.”

- Dawno, dawno temu jadano pączki ze słoniną lub boczkiem, które sówicie popijano wódką.
- Klasyczny pączek ma 300-400 kcal i jest smażony na smalcu. Mniej kaloryczną wersją pączków są pączki pieczone.
- Żeby spalić kalorie jednego pączka, trzeba biec 30 minut.
- Statystyczny Polak w Tłusty Czwartek zjada 2,5 pączka.
- Około 5 % Polaków w tym dniu nie zjada ani jednego.

Tłusty Czwartek w Polsce to nie tylko dzień, w którym spożywa się niezliczoną ilość pączków, ale także okazja do przeżywania tradycji i kultywowania wspólnych momentów. To czas, w którym polska kuchnia i kultura jednoczą się w radosnym świętowaniu końca karnawału.

Opracowała: Sylwia Skulimowska

Kulinarne wariacje na Tłusty Czwartek!

PĄCZKI NA KROCHMALU

SKŁADNIKI:

20 dkg drożdży
2 kg mąki (1 kg krupczatki, 1 kg tortowej)
1 szklanka cukru
1 kostka masła
18 – 20 żółtek
4 łyżki mąki ziemniaczanej
(zrobić 1 litr krochmalu)

Przygotowanie:

Masło rozpuścić, zrobić rozczyń z 1/2 ciepłej szklanki mleka, drożdży i trochę cukru. Wszystkie składniki łączymy razem z krochmalu i rozczyń. Wyrabiamy około 30 minut. Pod koniec wyrabiana wlewamy masło. Formować pączki, nadziewać marmoladą i poczekać aż wyrosną. Smażyć na głębokim oleju.

Po ostygnięciu posypać cukrem pudrem.

FAWORKI

SKŁADNIKI:

25 dkg mąki
2 żółtka
1 jajko całe,
2 – 4 łyżki kwaśnej śmietany
1 łyżka spirytusu lub octu
0,5 kg smalca (lub olej)
cukier puder do posypania

Przygotowanie:

Wszystkie składniki wyrabiamy. By ciasto napowietrzyć trzeba porzucić je o stolnicę. Rozwałkować, powycinać. Przed wkładaniem do tłuszczu rozciągnąć faworek w celu tworzenia się bąbli.

PĄCZKI SEROWE

SKŁADNIKI:

4 jajka
1,5 szklanki mąki
3 łyżki cukru
1 łyżeczka sodki lub proszku do pieczenia
1 łyżeczka spirytusu lub octu
0,5 kg sera białego
zapach

Przygotowanie:

Jajka ubić z cukrem, dodać zmielony ser, wsypać mąkę, sodkę, spirytus, zapach. Wymieszać.

Formować małe kuleczki rękami posmarowanymi oliwą. Piec na tłuszczu.

WOLE OCZY

SKŁADNIKI:

0.5 paczki masła
0.5 szklanki cukru
3 łyżki kwaśnej śmietany
jabłko, czerwony dżem
1,5 szklanki mleka
1 łyżka proszku
2 jajka

Przygotowanie:

Produkty podgrzać około 5 min. Po ostygnięciu dodać 1,5 szklanki mąki, 1 łyżkę proszku do pieczenia, 2 jajka. Wymieszać, wyłożyć do foremki, położyć wydrążone połówki jabłek wypełnione (gniazdo nasienne) dżemem. Do ciasta można dołożyć łyżeczkę cynamonu. Upiec!

Smacznego!
Anna Janicka

Plonowanie kukurydzy uprawianej na kiszonkę w doświadczeniach PDO w 2023 roku

Rynek kukurydzy jest jednym z najdynamicznie rozwijających się rynków rolniczych. Wpływ na to ma wszechstronność zastosowania tego gatunku. Kukurydza stanowi źródło pożywienia zarówno dla ludzi, jak i zwierząt, a także jest cennym surowcem wykorzystywanym w różnych gałęziach przemysłu np. spożywczym, farmaceutycznym czy kosmetycznym. Uprawiane obecnie odmiany mieszańcowe przystosowane są do rozwoju w warunkach centralnej Polski. Według danych GUS powierzchnia kukurydzy wynosi prawie 1,8 mln hektarów.

Jednym z warunków decydujących o opłacalności uprawy kukurydzy jest właściwy dobór odmiany. W Krajowym rejestrze jest ponad 270 odmian kukurydzy, a w katalogu UE (CCA) prawie 6 tys. Publikacja COBORU uwzględnia wyniki plonowania odmian w doświadczeniach porejestrowych wpisanych do

Krajowego rejestru, jak również te, które pochodzą ze Wspólnotowego katalogu odmian (CCA) i zostały włączone do doświadczeń PDO na podstawie wyników doświadczeń rozpoznawczych.

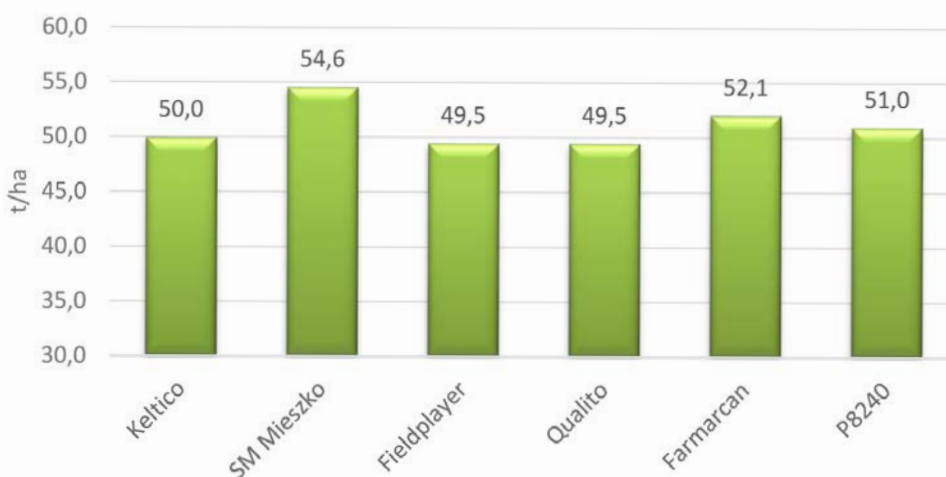
Odmiany tego gatunku wykazują znaczne zróżnicowanie cech rolniczych i użytkowych, dlatego też przed dokonaniem wyboru warto zapoznać się z wynikami plonowania odmian. W województwie łódzkim w sezonie wegetacyjnym 2022/2023 w doświadczeniach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) badano odmiany kukurydzy użytkowanej na kiszonkę w trzech grupach wczesności: wczesne, średniowczesne i średniopóźne. Doświadczenia zlokalizowano w SDOO Sulejów, ZDOO Kawęczyn (woj. mazowieckie) i ZDOO Masłowice.

W doświadczeniach analizie poddano 6 odmian z grupy wczesnej, 13 odmian z grupy średniowcze-

snej oraz 9 odmian średniopóźnych. Dla odmian wczesnych średni plon świeżej masy w 2023 roku wynosił 51,0 t/ha, dla średniowczesnych 48,1 t/ha i średniopóźnych 46,5 t/ha. Najlepiej plonującą odmianą wczesną było SM Mieszko, w grupie średniowczesnej wysokie plony uzyskały odmiany: Inception, SM Perseus, SM Varsovia oraz KWS Editio, natomiast w grupie średniopóźnej wyróżniały się odmiany Honoreen i SM Giewont. W każdej z grup wczesności odmiany pochodzące z rodzimych hodowli wykazały się największym potencjałem plonowania. Odmiany SM Mieszko, SM Perseus, SM Varsovia oraz SM Giewont pochodzą z Hodowli Roślin Smolice.

Plonowanie kukurydzy było zróżnicowane i zależało głównie od odmiany, grupy użytkowania, warunków pogodowych i glebowych. Prezentowane wyniki będą analizowane przez Wojewódzki

Plonowanie kukurydzy na kiszonkę. Odmiany wczesne. Rok zbioru: 2023

Zespół PDO, na przełomie stycznia i lutego zostanie podjęta decyzja o aktualizacji Listy Odmian Zalecanych do uprawy na terenie województwa łódzkiego na rok 2024. Lista zostanie opublikowana na stronie www.sulejow.coboru.gov.pl

Zadaniem LOZ jest ułatwienie rolnikom wyboru odmiany najbardziej dostosowanej do lokalnych warunków gospodarowania.

Odmiany kukurydzy charakteryzują się zróżnicowaniem cech rolniczych, dlatego warto zapoznać się z charakterystyką odmian kukurydzy wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2023:

Aktoro odmiana trójliniowa (TC)

przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 220. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna duży. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg, główńię łodyg i kolb – średnia, na fuzariozę kolb – bardzo mała; na omacnicę prosowiankę – średnia.

Amarola odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 200. Ziarno typu pośredniego pomiędzy szklistym a zębokształtnym. Plon ziarna duży do bardzo dużego. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – duża, na fuzariozę łodyg, główńię łodyg i kolb oraz omacnicę prosowiankę – średnia.

Apolonio odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na kiszonkę, wczesna, FAO 200. Plon ogólny suchej masy – duży, świeżej masy – średni. Rośliny niskie. Odporność na główńię łodyg – dość mała, na główńię kolb – średnia. Strawność roślin dobra.

Bandana odmiana trójliniowa (TC)

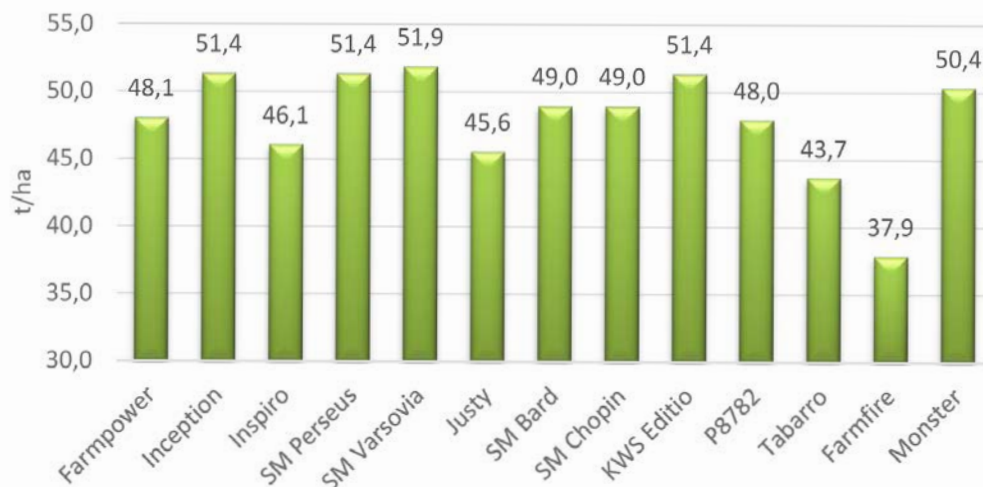
przeznaczona do uprawy na ziarno, średniowczesna, FAO 240. Ziarno typu pośredniego pomiędzy szklistym, a zębokształtnym. Plon ziarna duży. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg, główńię łodyg i kolb – dość duża, na fuzariozę kolb – mała; na omacnicę prosowiankę – średnia.

BRV2604D odmiana dwuliniowa (SC)

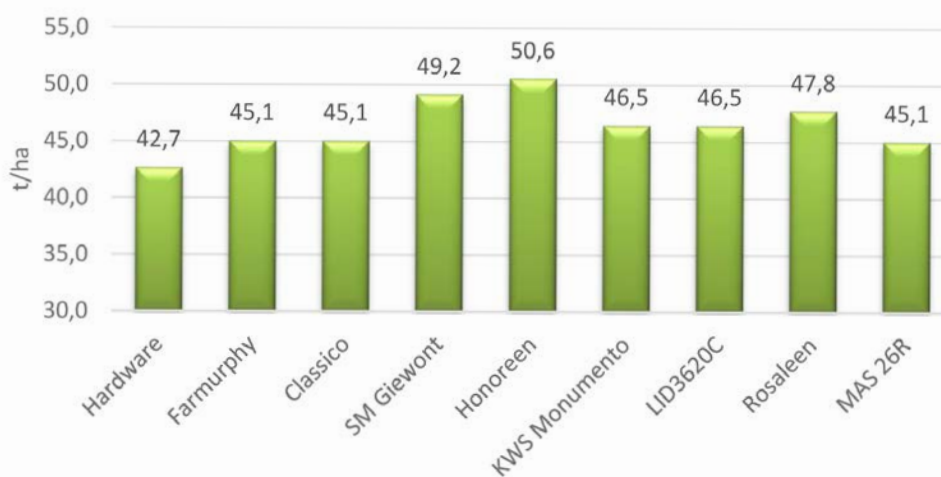
przeznaczona do uprawy na ziarno, średniowczesna, FAO 250. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna bardzo duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – dość duża, na fuzariozę kolb – duża, na główńię łodyg i kolb oraz omacnicę prosowiankę – średnia.

Plonowanie kukurydzy na kiszonkę. Odmiany średniowczesne. Rok zbioru:2023

Plonowanie kukurydzy na kiszonkę. Odmiany średniopóźne. Rok zbioru:2023

Combato odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na kiszonkę, wczesna, FAO 230. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy bardzo duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na główńię łodyg i kolb – średnia. Strawność roślin dość dobra.

ES Myfriend odmiana trójliniowa (TC)

przeznaczona do uprawy na ziarno, średniowczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna duży. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i główńię łodyg i kolb – dość duża, na fuzariozę kolb – dość mała; na omacnicę prosowiankę – średnia.

Farmarcan odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na kiszonkę, wczesna, FAO 220. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy duży do bardzo dużego. Rośliny średniej wysokości. Odporność na główńię łodyg i kolb – mała. Strawność roślin średnia do dobrej.

Honoreen odmiana trójliniowa (TC)

przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średniopóźna, FAO 270. Plon ogólny suchej i świeżej masy bardzo duży. Rośliny wysokie. Odporność na główńię łodyg – duża, na główńię kolb – średnia. Strawność roślin średnia.

Keito odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średniowczesna, FAO 240. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na główńię łodyg i kolb – średnia. Strawność roślin średnia.

Kumitso odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 220. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – dość duża, na fuzariozę łodyg i główńię łodyg i kolb oraz na omacnicę prosowiankę – średnia.

KWS Aikido odmiana trójliniowa (TC)

przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 210. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i kolb – dość mała, na główńię łodygi kolb oraz omacnicę prosowiankę – średnia.

KWS Editio odmiana dwuliniowa (SC)

przeznaczona do uprawy na ziarno i kiszonkę, średniowczesna, FAO 240. Ziarno typu flint. W użytkowaniu na ziarno plon ziarna duży do bardzo dużego. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – średnia, na fuzariozę kolb, na główńię łodyg i kolb – mała; na omacnicę prosowiankę – dość mała. W użytkowaniu na kiszonkę plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy – średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na główńię łodyg – średnia, na główńię kolb – mała. Strawność roślin bardzo dobra.

Nina Stańczyk

Stacja Doświadczalna

Oceny Odmian w Sulejowie

www.sulejow.coboru.gov.pl

Prawo na korzyść rolników

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Sieradzkiego prowadzi działania na rzecz tworzenia rynku rolnego oraz poprawy warunków zbytu produktów producentów rolnych, gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji gospodarczych oraz na podnoszeniu kwalifikacji osób zatrudnionych w rolnictwie. Naszym głównym zadaniem jest dotarcie i pomoc rolnikom, dlatego ułatwiając kontakt z rolnikami, posiedzenia Rady odbywają się na terenach gmin w powiecie sieradzkim.

Pomoc dla rolników

Priorytetem naszych działań była i jest pomoc rolnikom. Zakres podejmowanych działań ma jednak charakter wielowymiarowy. Między innymi organizujemy szkolenia chemiczne, a każdy zainteresowany może również uzyskać informacje na temat możliwości pozyskania środków finansowych programów pomocowych PROW. Pomagamy wypełniać wnioski o przyznanie dopłat bezpośrednich, o dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mający charakter pomocy de minimis w rolnictwie, a także wnioski o wapnowanie gleb, wnioski zbożowe, suszowe, powodziowe, nawozowe i szereg innych, które są na bieżąco wprowadzane przez MRiRW.

Współpraca

Owocna współpraca z parlamentarzystami, urzędami gmin, organizacjami, stowarzyszeniami i innymi instytucjami działającymi w zakresie rolnictwa pozwoliła pomóc wielu rolnikom i interweniować w ich sprawach. Wraz z rolnikami z powiatu sieradzkiego bierzemy udział w wielu imprezach, które są podziękowaniem za trud pracy i zebrane plony, np. Dni Sołtysa, dożynki, jarmarki i targi rolnicze. Te spotkania mają też na celu poznanie najnowszych technologii w zakresie maszyn rolniczych oraz upraw rolnych, warzywnych i owocowych. Wyjazdy studyjne i konferencyjne w kraju, jak i za granicę to również forma poznawania innych gospodarstw i rozwiązań wykorzystywanych w uprawie i hodowli lokalnych rolników. Od 14 lat do momentu pandemii, niezwykle popularnym

w naszym powiecie był Turniej Rolników Powiatu Sieradzkiego w Tenisie Stołowym. W tym roku, aby uczcić 105 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości uczestniczyliśmy w pierwszym w historii gminy Błaszki biegu ulicznym Błaszki 2023 „Razem dla Niepodległej Rzeczypospolitej”. Ale to nie wszystko. Wspólna praca i wspólna rozrywka to integracja lokalnej społeczności, która również jest ważna dla naszego regionu.

Najważniejsze sprawy w rolnictwie

Najważniejsze sprawy na dziś to ustabilizowanie rynku zbóż. Cena oferowana za zboża i kukurydzę jest bardzo niska. Niestety musieliśmy kupować drogie nawozy i drogie środki ochrony roślin. GEAC 6,8 to programy, które są dla nas nie do przyjęcia. Rolnicy „dzięki” programowi GAEC 6 muszą utrzymywać 80% gruntów rolnych w okrywie roślinnej w okresie od 1 listopada do 15 lutego. Jednak, dlaczego nie 60%? Jest ocieplenie klimatu, do późna w listopadzie sprzątamy rośliny, więc dlaczego nie od 1 grudnia?

GAEC 8 - dlaczego zmusza się nas do ugorowania 4% gruntów? Jeśli nakazuje się rolnikom ugorowanie, to należy za to zapłacić. Za utracone dochody kilka tysięcy zł. - za hektar gruntów ugorowanych. I jeszcze dołożyć na utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze, tak żeby ziemia w przyszłym roku oddała dobry plon.

Czy 118 Euro do hektara to wystarczająca rekompensata? Czy te działania mają na celu zmniejszenie produkcji rolnej? Urzędnik nie może zarządzać naszymi gospodarstwami! To prawo musi zostać zmienione na korzyść rolników. Dla nas rolników, dla gospodarstw produkujących towar na rynek, najważniejszą sprawą jest opłacalność produkcji zbóż, żywności wieprzowego, wołowego i drobiowego, mleka, ziemniaków, warzyw oraz zbytu na produkty rolne. Dla nas rolników z powiatu sieradzkiego bardzo ważne jest, żebyśmy mogli swobodnie przemieszczać (sprzedawać) ziemniaki do krajów UE, by być konkurencyjnym na wspólnym rynku.

Europejski rolnik może przemieszczać ziemniaki do Polski bez żadnej dodatkowej kontroli i paszportu. Natomiast my – POLSCY rolnicy – by przemieścić ziemniaki towarowe do krajów UE, musimy przejść całą procedurę kontrolną w PIORiN, między innymi wyposażyć jednostkowe opakowanie ziemniaków w paszport. Polska jest członkiem UE od prawie 20 lat a nadal funkcjonują takie przepisy. Prawo w tej kwestii, po wielu latach walki o równość, musi zostać zmienione na korzyść polskich rolników!

Jan Kołodziejczyk

Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Sieradzkiego
Członek Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Szkody łowieckie

- problem rolników cz. 2

Szkody łowieckie to ciągle powracający problem. Rolnicy skarżą się na postępowanie kół łowieckich w sprawie likwidacji szkód. Zatem ważne, aby rolnicy wiedzieli jakie mają prawa i jak powinni postępować w przypadku wystąpienia szkody łowieckiej.

7. Odwołanie.

Właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje prawo do **wniesienia odwołanie** do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu.

7.1. Rozpatrzenie odwołania

W celu rozpatrzenia odwołania nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe dokonuje odpowiednio oględzin (gdy odwołanie wniesione zostało od protokołu oględzin) lub szacowania ostatecznego.

7.2. Kto dokonuje oględzin lub szacowania ostatecznego?

Oględzin lub szacowania ostatecznego dokonuje nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód lub jego przedstawiciel.

7.3. Termin oględzin/ ostatecznego szacowania szkody. Oględzin lub szacowania ostatecznego, (na skutek wniesienia odwołania od protokołu oględzin lub ostatecznego szacowania szkody) dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

W oględzinach lub szacowaniu ostatecznym, o których mowa w ust. 2, mają prawo brać udział członkowie zespołu, dokonującego oględzin lub szacowania szkody.

Na pisemny wniosek członka zespołu, w oględzinach lub szacowaniu ostatecznym, (dokonywanych na skutek wniesienia odwołania) może również brać udział przedstawiciel właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód **izby rolniczej**. Warto zauważyć, że ustawodawca przewidział udział przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce powstawiania szkody, Izby Rolniczej dopiero na etapie odwołania od protokołów oględzin czy szacowania szkody.

O terminie oględzin lub szacowania ostatecznego nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego

Lasy Państwowe zawiadamia:

- 1) członków zespołu,**
  - 2) jeżeli został złożony wniosek, o udział przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej to również właściwą Izbę Rolniczej**
- **nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania odwołania.**

Ważną informacją jest to, że niestawiennictwo osób – członków zespołu czy przedstawiciela właściwej Izby Rolniczej, nie wstrzymuje dokonania oględzin lub szacowania ostatecznego.

7.4. Protokół oględzin/szacowania ostatecznego

Po zakończeniu oględzin lub szacowania ostatecznego sporządza się protokół.

W przypadku, gdy został złożony wniosek o udział przedstawiciela właściwej miejscowo Izby Rolniczej, do protokołu załącza się opinię tegoż na temat oszacowania szkody.

8. Odszkodowanie

Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód ustala wysokość odszkodowania, w **drodze decyzji w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołów, o których mowa wyżej. Decyzja ta jest ostateczna.**

Przy ustalaniu wysokości odszkodowania Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe bierze pod uwagę ustalenia zawarte w protokołach z oględzin, protokołach ostatecznego szacowania szkody i protokołach oględzin lub ostatecznego szacowania szkody sporządzonych przez nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Natomiast opinia przedstawiciela izby rolniczej nie jest wiążąca.

Wypłata odszkodowania, ustalona w decyzji, następuje ze środków dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji poszkodowanemu rolnikowi (właścicielowi lub posiadaczowi gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody).

9. Powództwo na drodze sądowej.

Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji nadleśniczego, może w terminie 3 miesięcy od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

10. K.P.A.

W zakresie nieuregulowanym ustawą lub przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie, do postępowania prowadzonego przez nadleśniczego lub regionalne dyrekcje Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.

Sporządzenie protokołu oględzin (art.46a ust.4) i protokołu szacowania ostatecznego (art.46c ust.5) są czynnościami z zakresu administracji publicznej dotyczącymi obowiązków i uprawnień wynikających z przepisów prawa, o jakich mowa w art. 3 par.2 pkt 4 p.p.s.a. Stronie przysługuje skarga do sądu administracyjnego na bezczynność koła łowieckiego we wskazanym zakresie.

Uchwała Sądu Najwyższego 6 lipca 2021r. sygn.akt III CZP 48/20 - niewykonanie przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego obowiązków wynikających z art. 46-46c ustawy prawo łowieckie i niesporządzenie protokołu o którym mowa w art. 46d ust.1 w zw. z art. 46a ust.4 albo art.46c ust.5 ustawy nie zamyka – po wydaniu decyzji przewidzianej w art.46e ust.1 – drogi sądowej w sprawie o naprawienie szkody.

Jeżeli dzierżawca lub zarządca uchyla się od swoich obowiązków to nic nie stoi na przeszkodzie, aby czynności tych dokonał nadleśniczy, w celu zrealizowania własnej kompetencji do wydania decyzji. Decyzję może wydać na podstawie innych materiałów.

Lilla Perka-Widerska

Radca prawny

Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

*Artykuł powstał w oparciu o materiały szkoleniowe Ośrodka Rozwojowo –Wdrożeniowego Lasów Państwowych w Bedoniu.

Wiedza o bezpieczeństwie w rolnictwie

Finał wojewódzki XV Konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych za nami

5 grudnia 2023 r. w siedzibie Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach odbył się finał wojewódzki Konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych w szkołach województwa łódzkiego.

W roku bieżącym była to 15. edycja konkursu prowadzonego w obecnej formule. Patronat medialny nad konkursem objęły miesięczniki „RADA” i „W Nowej Roli”. Konkurs ten jest niejako kontynuacją Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o BHP w Rolnictwie, która była organizowana w latach 1995–2007 (12 edycji). Niezmiennie od pierwszej edycji w 2009 roku, głównymi organizatorami konkursu i sponsorami nagród są: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą

w czasie obrad komisji konkursowej starszy brygadier Mikołaj Pawełczyk z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi poprowadził prelekcję dla uczniów i nauczycieli dotyczącą zasad bezpiecznego przechowywania paliw w gospodarstwie rolnym. Dziesięciu uczniów, którzy zdobyli najwyższą liczbę punktów w teście, awansowało do etapu ustnego. Każdy z finalistów, po wylosowaniu zestawu 3 pytań, udzielał odpowiedzi. Po drugim etapie komisarz Grzegorz Mikołajczyk z Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi omówił prawno-karne aspekty odpowiedzialności młodzieży. Wojewódzka Komisja Konkursowa, ustaliła następującą kolejność finalistów:

Miejsce 1:

• Kacper Skudlarski z Zespołu Szkół nr 1 w Bratoszewicach, który w nagrodę otrzymał mikrowieczę od Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, walizkę od Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewi-

chawki od Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi oraz album od Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Miejsce 3:

• Jakub Kozłowski z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Zduńskiej Dąbrowie, videorejestrator od Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, zestaw kluczy od Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, słuchawki gamingowe od Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR, smartwatch od Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, słuchawki od Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi oraz album od Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Wyróżnienia zdobyli:

• Mateusz Bartecki z Zespołu Szkół CKR w Lututowie,
• Arkadiusz Polak z Zespołu Szkół CKR w Dobryszycach,
• Jan Fortuniak z Zespołu Szkół CKR w Widzewie,
• Karol Rosiński z Zespołu Szkół Rzemiosła w Łodzi,
• Kacper Kokosa z Zespołu Szkół CKU w Czarnocinie,
• Mateusz Granosik z Zespołu Szkół CKZ nr 2 w Łowiczu,
• Kamil Szymor z Zespołu Szkół CKU w Czarnocinie, którzy w nagrodę otrzymali videorejestratory od Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, słuchawki od Biura Terenowego KOWR w Łodzi oraz zestawy upominków od ARiMR i TUW „TUW”. Pozostali finaliści otrzymali głośniki ze słuchawkami od Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi.

Uroczyste podsumowanie konkursu, które prowadziła Alicja Antczak, zastępca dyrektora Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, swoją obecnością zaszczyli:

• gospodarz finału Tadeusz Morawski, zastępca dyrektora Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach,
• Dominik Hamrin – dyrektor Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR,
• Beata Rzewuska – dyrektor biura Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego,
• Katarzyna Białek-Traut – dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi,
• Marcin Grzelak – Okręgowy Inspektor Pracy w Łodzi,
• Krzysztof Multan – kierownik Wydziału Rozwoju Rynków Rolnych Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi,
• Rafał Bieniek z Kuratorium Oświaty w Łodzi.

w Bratoszewicach oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi. Od kilku lat wśród organizatorów jest również Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi oraz instytucje wchodzące w skład wojewódzkiej komisji ds. BHP w rolnictwie indywidualnym: Oddział Terenowy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi, Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

Od początku istnienia, organizatorzy postawili przed sobą sześć podstawowych celów, które powinien pełnić konkurs:

- podniesienie poziomu wiedzy i stopnia wrażliwości młodzieży na zagrożenia wypadkowe występujące w rodzinnych gospodarstwach rolnych;
- kształtowanie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie;
- szerzenie idei bezpiecznej pracy wśród młodych rolników;
- rozwijanie zainteresowań uczniów;
- promowanie najlepszych uczniów oraz szkół rolniczych w środowisku oświatowym i społeczności lokalnej;
- promowanie szkół podejmujących działania w zakresie propagowania wiedzy o bhp.

W 2023 roku, w etapie szkolnym konkursu, który odbył się w październiku wzięło udział 404 uczniów z 16 szkół rolniczych. Do finału zakwalifikowało się 32 uczestników.

Finałisti w pierwszej części konkursu brali udział w teście pisemnym. Po zakończeniu pierwszego etapu kon-

kursu, słuchawki gamingowe od Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR, smartwatch od Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, słuchawki od Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi oraz album od Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Miejsce 2:

• Paweł Buresz z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach, który w nagrodę otrzymał kamerę 4K od Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, mikrowieczę od Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi słuchawki gamingowe od Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR, smartwatch od Oddziału Regionalnego KRUS w Łodzi, słu-

chawki od Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi oraz album od Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Przemysław Kraska
Oddział Regionalny KRUS w Łodzi

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Zdrowe propozycje dla zimowej diety

Zima to pora roku, kiedy potrzebujemy dodatkowego wsparcia. Wybór odpowiedniej żywności może pomóc w wzmocnieniu układu odpornościowego i zwiększeniu energii. Kluczem do zdrowej diety jest zrównoważone spożywanie różnorodnych produktów spożywczych, dostarczających różnych składników odżywczych. Warto eksperymentować ze smakami, konsystencjami i kolorami, aby zimowe posiłki były nie tylko zdrowe, ale także przyjemne dla oczu i smaku.

Zupy i dania jednogarnkowe

Zupy są idealnym wyborem zimą, dostarczając ciepła i składników odżywczych. Zupa pomidorowa, zupa dyniowa (warzywo bogate w witaminę A, potas i błonnik), rosół czy gulasz to jedne z popularnych zimowych dań. Dania jednogarnkowe, takie jak chili con carne czy potrawy z kuskusem, są równie doskonałym rozwiązaniem, ponieważ łączą różnorodne składniki odżywcze w jednym garnku.

Warzywa korzeniowe

Warzywa korzeniowe, takie jak marchewki, pasternaki, seler czy buraki, są bogate w składniki odżywcze i świetne do spożywania zimą. Można je dodawać do zup, piec w piekarniku, tworząc aromatyczne puree lub sałatki. Warzywa te są również źródłem błonnika, który wspiera trawienie.

Sezonowe owoce

Owoce dostępne zimą, takie jak jabłka, gruszki, pomarańcze czy mandarynki, są pełne witamin i antyoksydantów. Zawierają również naturalne cukry, które dostarczają energii. Owoce można spożywać, jako zdrową przekąskę lub dodatek do śniadań i deserów.

Ryby

Bogate w kwasy omega-3, są doskonałym źródłem białka i zdrowych kwasów tłuszczowych. Włącz do swojej zimowej diety makrelę, śledzia czy łososa. Grillowane, gotowane na parze lub pieczone są lekkie, łatwe do przyrządzenia i korzystne dla zdrowia serca.

Kasze i zboża

Kasze, takie jak gryczana, jaglana są bogate w białko, błonnik i składniki mineralne. Kasza jaglana jest źródłem białka, błonnika i składników mineralnych, takich jak ma-

gniez czy fosfor. Można ją spożywać, jako dodatek do potraw mięsnych, sałatek, czy przygotowywać z niej dania na słodko. Dodanie kasz do potraw, zup czy sałatek dostarcza organizmowi niezbędnych składników odżywczych. Zboża (np. owsianka) są doskonałym pomysłem na rozpoczęcie zimowego dnia, dostarczając energii i długotrwałego uczucia sytości. Produkty z pełnego ziarna (chleb razowy, makaron pełnoziarnisty) dostarczają organizmowi błonnika, witamin z grupy B i minerałów.

Produkty mleczne i fermentowane

Jogurt, kefir, naturalne sery i maślanek warto uwzględnić w zimowej diecie. Produkty te są źródłem wapnia, białka oraz zdrowych bakterii probiotycznych, które wspierają funkcjonowanie układu pokarmowego.

Orzechy i nasiona

Do codziennej diety warto dodać orzechy włoskie, migdały, orzechy nerkowca, siemię lniane czy dynię. Bogate w kwasy tłuszczowe omega-3, białko i błonnik, orzechy i nasiona są doskonałym dodatkiem do sałatek, muesli czy jogurtów.

Ciemne liściaste warzywa

Szpinak, jarmuż, boćwina czy rukola to warzywa, które dostarczają witaminę K, A, C oraz minerały, takie jak żelazo i magnez. Mogą być dodatkiem do sałatek, duszonych potraw czy koktajli.

Mrożone owoce i warzywa

Owoce i warzywa mrożone zachowują większość swoich witamin i składników odżywczych. Dodawaj do smoothie, zup, czy potraw na parze. Mogą stanowić świetne uzupełnienie w okresie, gdy świeże produkty są mniej dostępne.

Jaja

Jaja są bogate w pełnowartościowe białko. W biał-

ku jajka znajduje się szereg substancji podnoszących odporność organizmu. Mają również witaminę D, B12 oraz żelazo. Jajka mogą być spożywane na różne sposoby - gotowane na twardo, sadzone, jako omelety czy dodatek do sałatek.

Czerwone mięso?

Czerwone mięso jest źródłem żelaza, cynku i białka, jednak warto spożywać je z umiarem, wybierając chude kawałki mięsa i zastępując je innymi źródłami białka, takimi jak drób, ryby czy roślinne alternatywy.

Przyprawy rozgrzewające

Warto dodać do zimowych potraw przyprawy, które wspomagają rozgrzewanie organizmu. Cynamon, imbir, pieprz cayenne czy kurkuma nie tylko nadają potrawom wyjątkowy smak, ale także posiadają właściwości termogeniczne - podkreślają metabolizm, wyzwalają energię, a także zwiększają wydolność i wytrzymałość organizmu.

Rozgrzewające herbaty

Ciepłe napoje pomogą rozgrzać się w mroźny poranek. Herbaty ziołowe, gorąca czekolada czy domowe napoje imbirowe to doskonałe opcje. By zapewnić sobie spokojny sen, warto jednak wieczorem unikać napojów zawierających kofeinę.

Zimowa dieta nie musi być monotonna ani pozbawiona smaku. Zróżnicowanie posiłków, korzystanie z sezonowych produktów i eksperymentowanie z różnymi przyprawami pozwolą cieszyć się zdrowymi, pysznymi posiłkami przez całą zimę. Do tego odpowiednie nawodnienie i regularna aktywności fizyczna to zdrowie i dobre samopoczucie w mroźne, zimowe dni.

oprac. Sylwia Skulimowska

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

Chcesz mieć zdrowe, dorodne plony?

Czas sięgnąć po nasze nawozy!

**MINERALNE
WAPNO
NAWOZOWE**
ZAWIERAJĄCE MAGNEZ

INDUSTRIA
Świątokrzyska Grupa Przemysłowa

Świątokrzyska Grupa Przemysłowa
INDUSTRIA S.A.
ul. Na Ługach 7, 25-803 Kielce

Biuro Zarządu i adres do korespondencji:
ul. Sandomierska 105, 25-324 Kielce

Kontakt w sprawie nawozów:
nawozy@sksmkielce.pl
+48 724 660 021
+48 501 557 215

www.industria.eu